Sejm czteroletni. Tom I.

Mowy, ustawy i pisma z r. 1788 – 1789.

R. 1788.

1.) Ankwicz Józef 1. 27/X 1788.
2.) Branicki Ksawery 2. 23/X 1788.
3.) Brzostowski Michał 3. 27/X. 1788.
4.) Bzowski Hiacynt 4. 19/VIII 1788.
5.) Chomiński Franciszek 5. s. d. 1788.
6.) Czacki Michał 6. 23/III. 1788. 7. 15/XI 1788.
7.) Czartoryski Adam 8. – s. d 1788.
8.) Górski Stan. August 9. – 24/X 1788.
9.) Krasiński Jan 10. – 22/IX 1788. 11. 4/XII. 1788. 12. s. d. 1788.
10.) Kublicki 13. – 15/XI 1788. 14. s. d. 1788
11.) List przytomnego na sejmie arbitra 15. 4/XI 1788.
12.) Odezwa wolnego obywatela 16. s. d. [1788]
13.) Poniatowski Michał prym. 17. – 27/X. 1788.
14.) Potocki Franciszek Piotr 18. 17/X 1788.
15.) Potocki Stanisław 19. – 27/X. 1788.; 20. 5/XI 88.; 21. 24/XI. 88.
16.) Projekt. podatk. dla powiększenia wt krajowych 22. s. d 88
17.) " do konstytucyi (m. Kalis.) 23. s. d. [1788]
18.) Prośba kahału kazimierskiego do króla i stanów. 24. s. d. [1788]
19.) " szlachty we wsiach Tucznej i Hoszczy.. 25. s. d [1788]
20.) Raczyński Kazimierz 26. 24/X 1788.
21.) Radziszewski Michał 27. 3/XI 88
22.) Reprezentacya do J. K. Mci przez Marszałków konf. 28. 7/XI 88
23.) Sapieha Kazimierz 29. 8/X. 88
24.) Sokołowski Serafin 30. 27/X 88.
25.) Stanisław August 31. a 7/IX 88 b.) 6/XI c) 6/XI odm. wyd.
26.) Starostwa i królewszczyzny [ustawa] 32. s. d [1788.]

27.) Stroynowski Waleryan 33. 14/XI 88. 34. 25/X. 88

28.) Suchodolski Wojciech 35. 4/X 88; 36. 11/XII. 88 67. 16/II 89
45. 3/XI 88 68. 10/III. 89. 69. 4/VIII 89

29.) Suchorzewski Jan 37. 8/X 88.

30.) Szembek Krzysztof bp. 38. 27/X. 1788.; 39. 13/XII 88.; 40 15/XI. 88

31.) Zabiełło Szymon 41. 3/XI. 88; 42. 24/X 88

32.) Zaleski 43. s. d. [1788]

33.) Załuski Teofil hr. 44. 27/X 88; 46. 19/XII 88

Rok. 1789

34.) Butrymowicz Mateusz: Reforma żydów 47. s. d.

35.) Chromiński Kazimierz: Wytłuszczenie praw żydów w Warszawie. 48.

36.) Czetwertyński Janusz 49. 31/III.

37.) Krasiński Adam bp. 50. 28/VIII.

38.) Lustracya dymów i podanie ludności 51. 22/VI.

39.) Ożarowski Piotr 52. 30/I; 53. 15/I.

40.) Poniński Adam: [Pozwy przed sąd sejm.] 54. 26/VIII. M. 55. 29/VIII.

41.) Prawa względem ofiary na powiększenie sił kraj 56. 4/IV.

42.) Prośby m. Krakowa 57. 58. 59. 60. 61. 62.

43.) ~~Uwia~~ Sposób dawania rekrutów w Koronie i W. X. Lit. 63. 7/XII.

44.) Suplika gromady Starostwa Młodzieszyńskiego 70. 8/X.

45.) Turski Wojciech 71. 29/VIII.

46.) Uwagi nad prośbą żydów do Stanów 72.

47.) " [w sprawie oddalenia stanu wojsk. od przywileju obywatelstwa w Polsce 73. s. d 1789.

48.) Wielogłowski Józef 74. 12/I.

STAROSTWA y KROLEWSZCZYZNY.

GDY w ustawach Nieustaiącey przy Boku Naszym Rady, odstępuiąc szafunku wszelkich Krolewszczyzn, y Starostw, waruiąc aktualnych Oboiey płci Possessorow uprzywileiowane do smierci Dzierżawy, one na użytek y potrzebę Publiczną, z naywiększym Dobrem dla Kraiu, y za zdaniem Naszym obrocić przyrzekliśmy; przeto dopełniaiąc tak zbawiennego dobru Narodowemu Prawa, a w konieczney pomnożenia dochodow Publicznych potrzebie ochraniaiąc, ile bydź może, Powszechność od Ciężaru Podatkowego, wszystkie Starostwa, y Krolewszczyzny, wyiąwszy Stołu Naszego Dobra, y uprzywileiowane Prawami Hypothecæ & Emphyteusis, lub z Summ y Reparacyi Prawem przyznanych posiadane Dzierżawy, tudzież Sołtysow, wybrańcow ad mentem dawnieyszych od 1578. do 1685. Roku Konstytucyi lokowane osiadłości, ktore Salvis Oneribus Reipublicæ, przy tychże Prawach według Przywileiow, a nie daley konserwowane bydź maią, wszystkie inne Dobra Krolewskie, pod wszelkim Jmieniem, Prawem, lub nieprawną Possessyą będące, Dzierżawy, Osiadłości, Osady, Grunta, Łany, tak w Koronie iako y w W. X. Lit: będące, za Dobra Ziemskie, Dziedziczne, wszelkim Ziemskiego Dziedzictwa Prawom, y wolnemu Rządowi, oprocz niżey położonych Kondycyi, podległe za zgodą zgromadzonych Stanow na zawsze deklaruiemy, y one Narodowey & sub Scartabellatu nie zostaiącey Szlachcie do rozkupienia per plus Offerentiam na wieczyste Dziedzictwa Prawo podaiemy. A dla tąk znakomitych ex Constitutione pretii wynikaiących Summ Publicznych pewny y wieczysty waruiąc fundusz, na tychże samych Dobrach, z ktorych szacunku te Summy wynikać będą, ad pendendam quotannis po pięć od sta Provisionem wieczyście lokuiemy.

Zeby zaś to nininieysze Prawo pewne, sprawiedliwe, a dla powszechnego

Dobra pożyteczne przyniosło skutki, wykonania onego in omni requisita Solennitate władzę, sub nezu Jurati Officii Kommissyom Skarbowym Oboyga Narodow nadaiemy, podług wyrażonych niżey przepisow, ktore za Prawo kładziemy.

1mo. Ab Actu publikowanego Prawa tego, Kommissye Skarbowe Oboyga Narodow wszystkie Starostwa, Krolewszczyzny, y wyżey wyrażone Dzierżawy, iak są Przywileiami, y Lustracyami rozdzielone, każde osobno, według Lustracyi 1765. Quantitate dwudziesto-letnego całego dochodu oszacuią, y takowy, a nie mnieyszy szacunek wprzody po Woiewodztwach, Ziemiach, y Powiatach publikowawszy, że są per plus Offerentiam do przedaży, deklarować będą.

2do. Aże niektore Starostwa, y Dzierżawy za iednym Przywileiem chodzące wielkie y obszerne znayduią się, między iednym takową Krolewszczyznę ogułem kupować chcącym, a kilku, lub więcey Osobami podzielnie na kupno oney składaiącemi się, plus Offerentia decydować, y przy kupnie takowego Dziedzictwa, czyli ogulnie, czyli partitim utrzymować będzie. W przypadku, gdy Starostwo takowe partitim rozkupione będzie, Kommissye Skarbowe Oboyga Narodow Urząd zwyczayny do Ograniczenia każdego Dziedzica zeszlą, ktory mutuo wszystkich wspoł-Dziedzicow sumptu zprowadzony według sprawiedliwych dowodow, lub dawnego zażywania każdego w szczegulności Dziedzica ograniczy, Kopcami oznaczy, Salva do Kommissyi Skarbowych Oboyga Narodow appellatione.

3tio. Nikomu etiam per plus offerentiam nie wolno dwoch lub więcey kupować Krolewszczyzn takowych, ktoreby razem złączone Summę Sześćdziesiąt Tysięcy Złotych Polskich rocznego dochodu przenosiły. Ale in subsequenti od nowego Dziedzica per rationem vicinitatis odkupować wolno będzie.

4to. Każdy tak per plus offerentiam kupuiacy, iako y subsequenter od innego Dziedzica odkupuiący, mieć, y dowodnie produkować powinien in propriis vel

Cau-

Cautoris sui bonis immobilibus, mundis & liberis, lub Summach niezawodnych sufficiens pignus, przynaymniey trzecią część szacunku Dobr kupowanych wartujące, na ktorym sam przez siebie, lub razem cum Cautore suo Evictionalem Securitatem dla dopełnienia wszystkich tego Prawa obowiązkow, wraz cum Originali Pretii Bonorum ad pendendum per Quinque à centum quotannis Censum Inscriptione, zapisać powinien będzie. Po nastąpionym takowym zapisie z Kancellaryi Naszych Koronney lub Litewskiey wieczyste Diploma cum Sigillo pensili expedyowane, za wypłaceniem pierwszey Raty pułroczney Prowizyi według postanowioney per plus Offerentiam na kupno Summy, mieć będzie. Circa productionem wydanego Diploma, y uczynionego przez siebie zapisu, od Kommissyi instrumentum Traditionis in Possessionem te Dobra exportować, y na fundamencie onego przez Officyalistę proprii Fori przysięgłego Ziemskiego lub Grodzkiego Intromittowany bydź powinien. Zaś Officyalista przy takowym Intromittowaniu, z wiernym, pilnym y dostatecznym całego Stanu Dobr Opisem Inventarz we dwoch iednakowych Exemplarzach uformować, z ktorych rękami Officyalisty y nowego Dziedzica podpisanych, ieden in proprio Districtu oblatowany na Gruncie zostawić, a drugi ad Archivum Kommissyi Skarbowey podać, sub Amotione ab Officio & Pœnis Arbitrariis powinien będzie.

5to. Lubo wszyscy Starostw, y Królewszczyzn teraźnieysi uprzywileiowani oboiey płci Possessorowie przy Prawach swoich ad vitæ tempora conservantur, iednak wolno onym będzie od Praw swoich dożywotnich odstępuiąc, Prawa Dziedzicznego per plus Offerentiam nabywać, o czym Rezolucye swoie præcise in Spatio N. ab Actu publikowanego Prawa tego do Kommissyi Skarbowych podawać sub Amissione Jurium privilegiatorum adstringuntur. Ktorzy gdy przy Prawach swoich teraźnieyszych zostać rezolwowani będą, dwoistą Kwartą podług Lustracyi 1765. dwiema Ratami w Czasie zwykłym, & sub rigore præ-

)a(scripto

ſcripto corocznie płacić do Skarbu maią, y poki onych Jura Advitalitia non ceſſabunt, poty takowe Starostwa y Krolewſzczyzny ani przedawane, ani kupowane będą. Gdy zaś teraznieyſi Poſſeſſorowie recedendo od Praw ſwoich, ad plus Offerentiam podawſzy, ſami te Dobra z innemi konkuruiąc nabędą, w tenczas in Compenſationem Jurium Suorum trzy Kwarty podług Luſtracyi 1765. corocznie ad vitæ tempora brać będą, reſztę zaś Summy ex plus Offerentia okazaney ad Complementum należącego przez ſiebie po pięć od ſta procentu do Skarbow Oboyga Narodow dwiema Ratami niżey opiſanemi płacić maią. Jeżeli zaś komu innemu plus Offerenti nabycia Dziedzictwa odſtąpią, też ſame trzy Kwarty od onego ſub Amiſſione Juris hæreditarii per vitæ tempora płacone mieć będą ktory podobnie reſiduitatem wynikłey ex plus Offerentia Kwoty ad Complementum po pięć od ſta procentu do Skarbu ma wypłacać. Co z przykładu bardziey tak ſię obiaśnia: Że gdyby Starostwo zluſtrowane in Anno 1765. na 20000. Intraty, a 5000. Kwarty płacące przeto ſamo 400000. wartości okazuiące per plus Offerentiam do pięć kroć ſto Tyſięcy wynieſione było, tedy idzie corocznie in Compenſationem Jurium advitalitatis 15000. to ieſt trzy Kwarty, a zaś reſiduitas czwarta Kwarta 5000, y procent od Aukcyonowanych ſta Tyſięcy drugie 5000. obiedwie Summy dzieſięć Tyſięcy czyniące, czyli od dawnego Starosty qua Dziedzica, czyli od innego kupuiącego do Skarbu Rzeczypoſpolitey corocznie płacone bydź maią. Po śmierci zaś teraźnieyſzych Starostow & quocunque Titulo Dzierżawcow cała wynikaiąca z Summy kupna per plus Offerentiam Prowizya, czyli od Sukceſſorow Starosty, ieżeli ten Dziedzictwem kupi, czyli od kogo innego nabywaiącego do Skarbow Oboyga Narodow płacona będzie.

6to Każdy takowych Dobr nowy Dziedzic ab Actu Intromiſſionis do Poſſeſſyi onych po pięć Zło: procentu od ſta Summy oryginalnie zapiſaney, wieczyście do grontu przywiązaney corocznie, & antici-

ticipativè, moneta in Regno currenti, dwiema Ratami, iedną na Swięto S. Trzech Krolow, drugą na Swięto S. Jana Chrzciciela, Roku blisko następuiącego do Skarbow oboyga Narodow wieczyście płacić obligatur, w ktorą zapłatę trzy kwarty teraźnieyszym Possessorom wyżey naznaczone, poki płacone będą, pro persoluto przyimowane bydź powinny. A od tey punktualney po pięć od sta solucyi ulla Calamitas Publica y żaden Pretext exkuzować nie będą mogły. Jeżeli zaś na ktorym Starostwie lub Krolewszczyźnie Summy iakie czyli z Prawa, czyli przez Kommissye Rzeczypospolitey są przyznane, te komprobowane bywszy przed kommissyami Skarbowemi oboyga Narodow, od summy kupna odciągnione, y żadnym procentem opłacane bydź nie powinny.

Lenności zaś, Emphyteuses Sołtystwa, Młyny dopiero po wyszłym czasie przywileiow swoich rownie per plus offerentiam ad pendendam po pięć od sta Kapitału kupna Provisionem przedawane będą.

7mo W przypadku niezapłacenia na Terminie przypadaiącym Raty, Kommissya Skarbowa pod rygorem sekwestracyi takowego dłużnika awizować będzie, ktory gdy in spatio N. w należytości winney nie usprawiedliwi się, sine ullo Juris processu, adhibito brachio Militari z Woyska Rzpltey, przysięgłego Sekwestratora do Dobr dłużnika zeszle, ktore ad extenuationem contingentis debiti odbierze, y trzymać będzie, a gdyby przed nastąpieniem drugiey Raty Dziedzić dobr swoich z sekwestru nieuwolnił, w tenczas deklarować one pro vacanti Kommissye Skarbowe moc będą miały. A Sekwestrator wezwawszy natychmiast Officyalistę przysięgłego Ziemskiego lub Grodzkiego, razem z onym reparacyą lub dezolacyą Dobr poznaią, onę oszacuią, w przypadku dezolacyi Dobr takowych onus Reipublicæ maiących solita praxi Kommissye Skarbowe na Dobrach winnego w Ewikcyą zapisanych zupełney nadgrody poszukiwać będą. W przypadku zaś reparacyi w tych dobrach dochody nad wymiar Summy kupna pomnażaiącey, z expensą odpada-

)b(iącego

iącego od dziedziction czynioney, za pewnym oney wynalezieniem, y ſprawiedliwym oſzacowaniem, expens takowa wychodzącemu z Dziedzictwa od Skarbow Rzpltey ma bydź powracana.

8vo Po śmierci każdego teraźnieyſzego przy Prawie dożywotniey dzierżawy utrzymuiącego ſię Poſſeſſora, Kommiſſye przyſięgłego Adminiſtratora zſyłać powinny do Dobr tych Adminiſtracyi, poki komu per plus offerentiam w czaſie naydaley trzech Mieſięcy przedane nie będą. Ten na gront ziechawſzy, y przyſięgłego Officyaliſtę wezwawſzy, razem z onym dezolacyą Dobr, ieżeli gdzie będzie, poznaią, y oſzacuią, Kommiſſye zaś Skarbowe in Subſtantia zmarłego ubivis reperibili ſolita praxi zupełney nadgrody poſzukiwać będą.

9no Nie będzie wolno na takowe Dobra żadnych zaciągać długow, pod utratą Summy na te dobra wnieſioney. Tudzież w Rozdział na części między bracią y krewnemi lub iakimkolwiek innym ſpoſobem iść nie będą mogły, ale czyli to jure ſucceſſivo na kogo ſpadną, czyli komu innemu odprzedane będą, zawſze w takiey całości nierozdzielney zoſtawać maią, iak primitivè przez Diplomata Naſze poſtanawianym dziedzicom rozprzedane będą.

10mo Dobra takowe raz przedane, gdyby in ſubſequenti tempore pro vacantibus przychodziły, zawſze Kommiſſye Skarbowe oboyga Narodow one per plus Offerentiam przedawać, a kupuiący cum omni præſcripta ſolemnitate do nich Intromittować ſię, y wſzyſtkim obowiązkom nazawſze do tych Dobr przywiązanym podlegać będą.

11mo Oprocz kwarty, ktorey płacenie ab Actu Intromiſſyi y Poſſeſſyi nowych Dziedzicow nieodwłocznie uſtawać będzie, onera Reipublicæ dawnemi Prawami uchwalone, y na teraźnieyſzym Seymie do uchwalenia lub reformy przychodzące, do tych Dobr regulowane, iako też wſzelkie komukolwiek ſummy na onych przyznane, in ſua legalitate, & integritate konſerwuiemy.

12mo Ażeby Summ publicznych wieczyście było ugrontowane beſpieczeńſtwo, y funduſze onych nigdy żadnemu nie podlegały

dlegały uszczerbkowi, wszytkich w Miastach, wsiach, nowych, starych osadach, y na wszelkich grontach Krolewskich, Mieszczan y poddanych pod Prawem Daniny y powinności roboczey teraz osiadłych, y na potym osiadać mających, Przywileie, Prawa, zwyczaie dotąd używane, tak względem osiadłości grontowych, iako też względem danin, y powinności roboczych, tudzież wszelkie wolności dawnemi Prawami y Przywileiami onym nadane w całości zachowane mieć chcemy. Y że ta teraźnieysza Dobr Krolewskich na dziedziczne przemiana pod żadnym pretextem Praw onym służących odmieniać, ani naruszać nie powinna, ostrzegamy. Owszem dla nich Forum Sądow Naszych Asseſſorskich nawet przeciwko własnym nowym Dziedzicom do Prozekucyi takiey, iaka onym dotąd pozwolona była, nazawsze upewniamy.

13tio Gdy Kommissye Skarbowe oboyga Narodow od teraźnieyszych uprzywileiowanych Starostow y oboiey płci Possessorow na wyżey wyrażonym terminie rezolucye odbiorą, natychmiast wszystkie Starostwa y Krolewszczyzny, ktore teraźnieysi Possessorowie od Praw swoich uprzywileiowanych odstępuiąc, ad plus offerentiam podawać będą, iako nieodwłoczney przedaży podległe w Uniwersałach swoich specyfikować, y po wszystkich Woiewodztwach, Ziemiach, y Powiatach powtornie publikować będą, w ktorych Uniwersałach cenę tych Dobr distinctim, według wyższego przepisu wyrazić, y Termin Licytacyi, czyli tych Dobr przedazy, ktory dłuższy nad mieſięcy trzy bydź niema, praecise naznaczą. Hoc interstitio wszyscy Concurrentes do kupna Deklaracye swoie, iakie kto Starostwo lub Krolewszczyznę kupować ma intencyą, na Pismie Imieniem y Przezwiskiem swoim wyraźnie podpisanym do Kancellaryi Skarbowych oboyga Narodow podawać maią, z ktorych tak zebranych Regenci Skarbowi, kładąc in capite Starostwa, y Krolewszczyzny, a pod niemi do nich Konkurrentow, Regestr Concurrentium (zachowuiąc przez daty porządek) uformuią y ten Regestr in Vigilla

)b2(gilla

gilia Terminu zaczynaiącey śię Licytacyi, każdemu Rekwiruiącemu do zobaczenia y weryfikacyi podawać będą.

Zaś nazaiutrz to iest w dzień zaczynaiącey śię Licytacyi, ktora zawsze na mieyscach tych gdzie Kommissye Skarbowe oboyga Narodow sądzą śię, agitować śię powinna, też Kommissye po Osob trzy è gremio sui do expedyowania Licytacyi delegować będą, ktorzy na sprawiedliwe plus offerentiarum konnotacye y onych według niższego przepisu deklaracye, solita forma przyśięgłszy, według podanych sobie z kancellaryi Regestrow, porządkiem iedne po drugich Dobra, y Konkurrentow do nich, z osobna do expedycyi każdey Licytacyi przez Woźnego ogłaszać rozkażą. A gdy pierwsze Starostwo lub Krolewszczyzna y do niey Konkurrenci przez Woźnego ogłoszeni będą; Wszyscy ktorzy sami w Osobach, lub przez specyalnych Plenipotentow swoich, (ktorych hunc Actum sub restitutione causatorum damnorum, & pœnis Arbitrariis manutenere, & approbare powinni) stawią śię, ante omnia świadectwa naymniey trzech Urzędnikow Woiewodztwa, Ziemi, lub Powiatu swego, de Competentia & sufficienti Evictione sua vel Cautoris przed zaśiadaiącemi Kommissarzami produkować będą, y nieodwłocznie Przyśięgę w tę Rotę: Ja N. Przyśięgam P. BOGU Wszechmogącemu w Troycy S. Jedynemu. Jako staraiąc śię dla mnie samego, lub dla N. Pryncypała mego o nabycie Prawem dziedzicznym Dobr N. Rzetelne, dowodne, żadnym faworem, rekompensą, lub podeyściem niewystarane, y z istotą samey rzeczy zgadzaiące śię świadectwo produkuię. Tak mi P. Boże dopomoż y Męka Syna Jego niewinna, wykonaią. Po ktorey wykonaney śiedzący Kommissarze cenę Dobr do Licytacyi przychodzących wyżey wyrażonym sposobem opisaną deklarować będą, w ten czas każdemu z przyśięgłych Konkurrentow, ale nieinaczey iak per plus Offerentiam, onych nabycia domagać śię wolno będzie. A zaś śiedzący Kommissarze zacząwszy od pierwszey naymnieyszey, porządkiem, aż do naywyższey plus offerencyi, zawsze z wyrażaniem

Osob

Oſob one czyniących, zapiſować będą; a gdy plus offerentia za potroynym pytaniem Prezeſa uſtanie, znak ieden, y drugi, w przeciągłey chwili, młotkiem, lub dzwonkiem Prezes ogłoſi, gdy za pierwſzym, lub drugim ogłoſzeniem takowym, trzecie uprzedzaiąc, kto cum plus offerentia odezwie ſię, Prezes trzecie ogłoſzenie zatrzymuiąc, znowu iak pierwey, pytania, y znaki ogłoſzenia powtarzać będzie; a gdy przed trzecim uderzonym lub zadzwonionym znakiem, nikt cum plus offerentia nie odezwie ſię, zaraz po ogłoſzonych rowną pauzą trzech znakach, oſtatni w naywyżſzey plus offerencyi zapiſany, Dziedzicem Dobr tych deklarowany będzie, y onemu nieodwłocznie tę deklaracyą z wyrażeniem Summy, y Dobr za nią kupionych, Urząd ſiedzący per Formam ſententiæ wydać powinien. Po ktorey wydaney, naydaley in Spatio N. wſzyſtkie wyżey wyrażone Solemnitates, y obowiązki, zacząwſzy od zapiſow Summy, y Ewikcyi, ktore na mieyſcu Licytacyi w Księgach Ziemſkich, lub Grodzkich czynione bydź maią, dopełnić ſub amiſſione Juris quæſiti powinien będzie. Ta Licytacya przez tychże zaſiadaiących poty kontynuowana bydź ma, poki Regeſtr Concurrentium circa plus offerentiam onychże wyżey przepiſanym porządkiem, y ſpoſobem expedyowany, y ſkończony nie będzie.

A gdy Succeſſu temporis, bądź z pod Praw dożywotnich, bądź z innych przyczyn, y wiele razy takowe Dobra do Licytacyi przychodzić będą, zawſze tak Kommiſſye Skarbowe Oboyga Narodow, iako y do kupna Dobr Concurrentes, wyżey opiſane Solemnitates, ſpoſob, y porządek, tam in toto, quam in parte zachować powinni będą.

14to Gdy wſzyſtkie Staroſtwa, y Krolewſzczyzny w Oryginalnych Prawach ſwoich ninieyſzą uſtawą na Prawa Dobr Dziedzicznych ſą przemienione, przeto wſzelkie Jurisdykcye Sądowe, Sędziow, Officyaliſtow Jnſtytuowania władzę, Prerogatywy, Imiona, do Staroſtw Generałem, lub oſobno chodzących, Woytoſtw, y innych z Jurisdykcyą, y bez Jurisdykcyi Krolewſzczyzn dotąd przy-

wiązane, odtąd iako Dobrom Ziemſkim Dziedzicznym za niewłaściwe deklaruiemy, y żaden Prawem Dziedzictwa nabywaiący one, Jurisdykcyi. Sądowey, Sędziow, Officyaliſtow inſtytuowania, władzy, Prerogatywy, ani Imienia, Generała, Staroſty, Woyta, y innych dotąd używanych przywłaſzczać ſobie nie powinien będzie. Salvis modernis Poſſeſſoribus, ktorzy, gdy przy Dzierżawach dożywotnich zoſtać zechcą, circa omnia Jura Privilegiata, & Prærogativas ad vitæ tempora Conſervantur.

A zaś Jurisdykcyi Sądowych, iako to Grodzkich, z rozdzieleniem na oſobne Jurisdykcye Generałow, y Urzędow Woytowſkich uſtanowienie do Seymu przyſzłego in toto odkładamy, ktore zaś Staroſtwa bądź Generałem, bądź oſobno chodzące, y Woytoſtwa z Jurisdykcyami z pod Praw teraźnieyſzych uprzywileiowanych Poſſeſſorow hoc Interſtitio wychodzić będą, natychmiaſt Urzędow Grodzkich Starościńſkich władzę, proprii Territorii, albo bliżſze Ziemſtwa, a zaś Urzędow Woytowſkich, Urzędy Mieyſkie, w ktorych Woytowſka Jurisdykcya rozciągała ſię, zaſtępować, y ſprawować będą.

gno

71

SEJM
CZTEROLETNI
MOWY USTAWY
I PSMA

I

1788-89